

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

665(09)

Szerző: *Diószeghy Miklós*

Hely

Cím: *Látogatás az „alapított 1700”-nál*

Idő

*1700”-nál**„1936”*

Forrás:

Budapesti Hírlap

Személy

*Bpest**1936 IV. 19*

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

LÁTOGATÁS

az „alapított 1700”-nál

Madách Ember tragédiájának londoni jelenetében egy ifjú lép Évához és mézeskalácsszívet nyújt át neki. Mindig becsülete volt az édes mézesnek, a fehér cukorrózsás piros mézeskalácsszíveknek, mentés vitézeknek, cigra huszároknak, babáknak, bölcsőknek, amelyek a búcsú kedves zsi-vájában szinesedtek.

Amint a minap a Krisztinavárosban sétálgattam, egy cégtáblán akadt meg a szemem:

Benedek Samu mézesbábos és viaszöntő
Alapított: 1700.

Ez a bolt több mint kétszáz éven át on-totta meleg, illatos zugából a mézesszíveket s ha elgondolom, ez a cég megérte a Rákóczi felkelést, a francia forradalmat, a 18-as szabadságharcot, a világháborút — és még mindig a régi firma hirdeti a báb-tészítő és gyertyamártogató mesterek sodálatos művészetét.

Benyitok a kis boltba.

Megszólal a csengő az ajtó fölött. Tiszta is helyiségben vagyok, körülöttem üveg-urák ragyognak, pirosbábok, mézeskalá-sak s egy hatalmas vitrinben a leggyö-yörűbben megmártogatott gyertyaszálak. Végre idős, ősz matróna lép elem és vé-ony cérnahangon kérdezi:

— Mi tetszik?

— Benedek Samu mézesboltja...

Közbevág:

— Már özvegy Benedek Samuné az

üzlet. Szegény férjemet három hete te-mettük. Több mint ötven éven át volt mé-zeskalácsos a Tabánban.

Leültet. Csendesesen folytatja:

— Hát kérem, ez a mi világunk. Tüne-dező, mint ahogy mi is útban vagyunk elfelé.

— Mit jelent a cégtáblán a felirat: ala-pítatott 1700-ban.

Nagyot lélekzik:

— 1700-ban Mayer János alapította még az üzletet. Akkor a Várban volt a bábsütő-kemence, később aztán lejöttek ide Mátyás király vadászkastélya mellé. 1840-ig a Mayerké volt a bolt, akkor átvette Méz-falvy János, aki rokonunk volt kérem. Ennek az özvegye ment férjhez Benedek Róberthez, aki szegény uramnak a nagy-bátyja volt. Ez a Benedek Róbert, aki 92 éves korában halt meg, sütötte a mézes-

kalácsot és mártogatta a gyertyát, amíg aztán szegény uram, meg én vettük át a boltot.

— Hogy megy az üzlet?

A vékony, ősz asszony felemelkedik a helyéről s mint aki valami nagyon na-gyot akar mondani, felemeli intően a kezét, egészen előrehajolva s félig suttogva mondja:

— Harc! Nagy harc, uram! Mondom, csak a gyertyamártogatást. Amikor a petroleum volt, mennyit kellett küzdeni a petroleum ellen, akkor még azt hittük,

hogy csak egy baj van, a petroleum... És kaptuk a nyakunkba a gázt. Nagy ijedelem volt a céhekben, hogy a gáz megöl bennünket. Hogy lehessen már ez ellen küzdeni? És a vége, uram? A vége a vil-lany. Úgy bizony, a villany lett. Pedig, ha bál volt a Redoutban, mi adtuk a fényes-séghez a gyertyákat. A ragyogást szállí-tottuk szegény Samuval. És a nyakunkba szakadtak a gyárak is. Pedig a gyárnak nincs szive.

Amint beszélgetek a tisztas mézeskalá-csos asszonysággal, kiderül, hogy rosszul megy ugyan, de ugyanannyian vannak most is, mint ezelőtt ötven évvel. Budán négy mézes, Pesten tíz működik.

A mézeskalácsszíveket versek díszítik. Még híres költők sorait odatették dísz-nek a mézesre. Benedek Samuné például nászajándékul egy olyan mézeskalácsos háziáldást kapott, amelyen Petőfinek a következő tréfás sorai olvashatók:

Férfi hűség nem igaz,
Szerelmük csak földi gaz.
Meg aztán:
Bor, pipa, lány,
Aldott adomány.”

A pultra régi mézesszíves verseit rakja elem Benedekné. Sűrűn olvasom ezt a sort:

„Szívemet a szivedért.”

— Valamikor gazdag úrfiak is szívet adtak a kisasszonykáknak. Ma már inkább csak a búcsú népe... — sóhajtja rakos-gatás közben özvegy Benedek Samuné.

Majd így szól:

— Ezt tessék olvasni. Olyan kedves:

Álom, álom, édes álom,
Édes a hajnali álom,

De édesebb az az álom,
Melyben galambomat látom.”

— Hány éves, Benedek néni? — kér-dezem.

— Elmúltam hetven. Nem tagadok én le egy évet sem.

Elneveti magát:

— Látam én, kérem, olyan hiú nőt, aki még halálában is az volt. Külön végrende-letben hagyta meg, hogy sírkövére ne véssenek. Évszámot, nehogy halálában öregebbnek lássák.

— Mondja, Benedek néni, voltak-e érde-kesebb emlékei. Kik jártak be az üzletbe? Intően felemeli az ujját:

— Nem illik nevekről beszélni. Hercegek és hercegnők is jártak hozzánk. Ők is sze-retik a cukorrózsás szívet.

Mosologva folytatja:

— Sohasem felejttem el. Egy délelőtt be-jött egy őszhajú, egyszerű plébános. Na-gyon szerényen volt öltözve. Csupa jóság élt a szemében. Kiválogatott több mézes-bábot. Azt mondta nincs nála most pénz. És elment. Azt hittük, talán egy nagyon szegény vidéki plébános. De délután gyö-nyörű fogat állott meg a boltunk előtt. Elegáns urak szállotak ki a hintóból. Be-jöttek és azt kérdezték, hogy hol vannak azok a mézesbábok, amelyeket a püspök úr kiválasztott. Püspök? — mondtuk — nem járt nálunk püspök. Aztán kiderült, hogy az a szelíd pap, akit szegény vidéki plébánosnak néztünk, az volt a Mailáth püspök...

Amint nézegetjük az üzlet vitrinjében lévő régi emlékeket, megszólal:

— Amikor ezt a boltot csinálták, még

kicsi helyen elért Buda városa...

Majd váratlanul ezt mondja:

— Kezd kimenni a divatból a mézeskalácshuszár. *A mai gyerekek repülőgépet szeretnének mézeskalácsból...*

Tünődve néz maga elé, mert az ősi, több-
száz éves mézeskalács-ipar repülőgépre
még nem rendezkedett be. De ha így
megy, ezt is megérjük.

DIÓSZEGHY MIKLÓS